

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Fričova 298, 251 65 Ondřejov
tel. 775 388 400, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti
číslo 208 ze 14. 5. 2015

Astro.cz - jeden z nejstarších popularizačních webů u nás - slaví 20 roků

V pátek 15. května 2015 to bude přesně 20 let, co server www.astro.cz začal fungovat. Za dvě desetiletí se stal nejčtenějším webem o vesmíru u nás a české veřejnosti přinesl neuvěřitelné množství informací a novinek. Stal se i místem, odkud novináři berou informace o dění ve vesmíru. Provozuje ho Česká astronomická společnost, která je vědeckou společností sdruženou v Radě vědeckých společností České republiky.

Zajímavá čísla na začátek:

Denní návštěvnost serveru astro.cz je kolem 4 000. Při mimořádném dění na obloze však prudce stoupá, rekord jsme zaznamenali po pádu tělesa nad Čeljabinskem v únoru 2013 nebo nedávno při zatmění Slunce 20. března, kdy návštěvnost přesáhla 100 000. I bez těchto rekordních návštěvností tedy ročně navštíví astro.cz v průměru kolem 1 500 000 čtenářů.

K dnešnímu dni na astro.cz vyšlo 6 681 článků, 3 219 novinek, 195 tiskových zpráv a 180 tiskových prohlášení. Na tvorbě článků se podílelo 254 autorů, na tvorbě novinek 67 autorů, celkem 257 autorů. V současnosti aktivně činných autorů, tedy těch, kteří v roce 2015 publikovali alespoň jeden text, je 38 (články), 10 (novinky), celkem 41.

Provozuje Česká astronomická společnost

Server astro.cz provozuje Česká astronomická společnost. Ta je vědeckou společností a v jejím rámci působí 8 místních poboček, 9 odborných sekcí a 23 kolektivních členů. Kromě výzkumu vesmíru se věnujeme značnou měrou popularizaci astronomie. [Astro.cz](http://astro.cz) je navzdory úrovni zpravodajského serveru stále prací zejména nadšených dobrovolníků a redakce je otevřená dalším zájemcům o práci. Kromě informačního webového serveru, kterému Česká astronomická společnost věnuje zásadní úsilí, pořádáme např. Astronomickou olympiádu pro kategorie od 6. ročníku ZŠ až po 4. ročník SŠ nebo astronomickou část Evropské noci vědců v České republice.

Vývoj až po dnešní zpravodajský server

Za uplynulých dvacet let prošlo Astro.cz výrazným vývojem, a to nejen z hlediska designu, ale i z hlediska služeb nabízených čtenářům. Zatímco na svém počátku to nejzajímavější nabízely každodenní české překlady Astronomického snímku dne NASA, občasné články a novinky ze světa astronomie, kosmonautiky či činnosti České astronomické společnosti, v průběhu let - zejména od roku 2008 - se stalo Astro.cz výrazně interaktivnější například prostřednictvím online přenosů z kosmických výprav nebo rozhovorů s předními českými vědci na aktuální témata. Úspěšné byly rovněž cestopisy z výprav za ojedinělými astronomickými událostmi ve světě.

V roce 2006, tedy 11 let po spuštění Astro.cz, bylo vyhlášeno první kolo unikátní fotografické soutěže Česká astrofotografie měsíce, která se v následujících letech začala těšit velkému zájmu široké fotografické veřejnosti a zároveň nám představila talentované fotografy, jejichž snímky se mohou právem svou kvalitou ale i nápady rovnat vrcholnému výběru astronomických snímků dne NASA. Mimo účast v soutěži mohou také fotografové o svých úspěších diskutovat na živém astronomickém fóru astro-forum.cz. Fórum neslouží jen k radám o astrofotografii, ale k diskusi nad nejžhavějšími tématy z astronomie, kosmonautiky či nad začátky v životě zájemců o tuto tematiku.

Že je Česko národ vášnivých fotografů hvězdné oblohy se zájmem o astronomii a kosmonautiku, dokazují také příspěvky ve čtenářských galeriích Astro.cz. Čeští i zahraniční autoři zasílají dennodenně prostřednictvím formuláře (<http://www.astro.cz/fotogalerie/ctenarske-fotogalerie/nejnovejsi-fotografie-ctenaru.html?pridat>) fotografické úlovky a upozorňují tak i ostatní na právě probíhající dění na obloze i ve vesmíru. Stávající interakce bývá ještě značně umocněna při průběhu nějakého vzácného úkazu na nebi, k němuž po upozornění přes odběr novinek či článků běžně přispívá na stovku čtenářů všech věkových kategorií a nejrůznějších oborů. Mezi čtenáři a fotografy tedy zdaleka nejsou jen úzce profilovaní zájemci. I kvůli tomu redakce Astro.cz v koordinaci s Výkonným výborem České astronomické společnosti uzpůsobila v roce 2015 web do vzhledu a plné funkčnosti zpravodajského serveru.

Historie aneb začátky v T602

V dubnu 1995 se konal sjezd České astronomické společnosti. Na něm tehdejšímu předsedovi Dr. Jiřímu Grygarovi navrhl Ing. Josef Chlachula ze Zlína, aby Česká astronomická společnost začala využívat internet. O týden později, 8. dubna 1995, byl Ing. Chlachulou vypracován dokument Informační infrastruktura ČAS. Na základě tohoto dokumentu pak byla zaregistrována internetová doména astro.cz jako doména České astronomické společnosti.

Doména cas.cz byla již tehdy obsazená a tak volba z mnoha možností padla na krátkou a výstižnou doménu astro.cz. Jistou inspirací byla tehdy obdobná italská doména druhé úrovně pro italské observatoře jako [Neapol](#), [Padova](#), [Řím](#) a další. Žádost o registraci byla odeslána emailem 2. května 1995 v 15:53:56 z domény zlin.vutbr.cz Ing. Pavlu Vachkovi, který měl tehdy na starosti registraci doménových adres v síti CESNET. O dva týdny později, 15. května 1995, začaly pracovat oba jmenné servery a bylo možné adresovat www.astro.cz/astro.html.

V současném záznamu <http://www.nic.cz/whois/?d=astro.cz> je uvedeno datum registrace 17.4.1997. To ale souvisí se skutečností, že v raných dobách českého internetu sdružení CZ.NIC ještě neexistovalo a datové záznamy spíše odpovídají datu záznamu při převodu databází při organizačních změnách. V roce 1999 došlo na placení, protože Dr. Grygar 29. září 1999 obdržel z CZ.NIC výzvu k poskytnutí obchodních údajů společnosti. Roční poplatky tehdy činily 800 Kč.

Mnoho lidí a jen jedno poděkování

Redakci astro.cz prošlo nesmírné množství šéfredaktorů, redaktorů, autorů článků a pomocníků. Práce všech si Česká astronomická společnost velmi váží. Jednoho z nich, který byl prostě první a především vytrval až dosud, uvádíme.

Ing. Josef Chlachula - otec astro.cz

Pochází ze Starého Města u Uherského Hradiště. Nejprve se v 6 letech po startu Jurije Gagarina začal zajímat o kosmonautiku, později svůj zájem rozšířil o astronomii. Začal brýlovým dalekohledem vlastní konstrukce, později si postavil 15centimetrový zrcadlový dalekohled. Od roku 1974 začal působit na hvězdárně ve Zlíně. Věnoval se proměnným hvězdám, nebeské mechanice, vedl výpočetní sekci, astronomický kroužek a v roce 1988 poprvé letní astronomický tábor v Držkové u Zlína. Tábory se stále každoročně pořádají, nyní ve Vlčkové. Na zlínské hvězdárně se věnoval popularizační práci, zejména veřejným přednáškám a vydával také její zpravodaj Zorné pole. Je zakládajícím členem Zlínské astronomické společnosti. V roce 1995 jako člen výkonného výboru České astronomické společnosti založil a provozoval web server astro.cz. Dodnes denně vytváří českou verzi Astronomického snímku dne americké NASA.

Petr Horálek

Česká astronomická společnost
šéfredaktor www.astro.cz
horalek@astro.cz

Pavel Suchan

Česká astronomická společnost
tiskový tajemník České astronomické společnosti
suchan@astro.cz, telefon 737 322 815

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23. 10. 2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i. Archiv tiskových prohlášení a další informace nejen pro novináře lze najít na adrese <http://www.astro.cz/media>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Boční II/1401, 141 31 Praha 4, tel.: 226 258 411, e-mail: suchan@astro.cz.